

Pravidla souběhu ekologické a konvenční produkční jednotky

19.12.2022 - | Ministerstvo zemědělství ČR

PRAVIDLA ROSTLINNÉ PRODUKCE

Pěstování rostlin různých odrůd, včetně ovoce a zeleniny, které lze snadno odlišit - obecné podmínky: Podnik musí být rozdělen na jasně a účinně oddělené ekologické produkční jednotky, produkční jednotky v přechodném období a konvenční produkční jednotky, pokud se v případě konvenčních produkčních jednotek:

- u rostlin jedná o různé odrůdy, které lze snadno odlišit;

Příklad: Na ekologické i konvenční jednotce farmy lze pěstovat takové druhy/odrůdy plodin, jejichž produkce je od sebe snadno odlišitelná, např. pšenici špaldu a pšenici setou, červené a bílé zelí, jasně odlišitelné odrůdy ovoce, hroznového vína, chmele, zeleniny atd.

Pěstování víceletých plodin: V případě víceletých plodin, které vyžadují vegetační období v délce alespoň tří let, může jednat o různé odrůdy, jež nelze snadno odlišit, nebo o stejné odrůdy, je-li dotčená produkce součástí plánu přechodu a začíná-li přechod poslední části plochy související s danou produkcí na ekologickou produkci v co nejbližší době a je dokončen nejpozději do pěti let.

Vysvětlení: V případě víceletých plodin, které vyžadují vegetační období alespoň v délce tří let, může zemědělec pěstovat stejné odrůdy nebo odrůdy, které nejdou snadno odlišit pouze za předpokladu, že je dotčená konvenční jednotka součástí přechodu a že přechod všech částí této jednotky bude dokončen nejpozději do pěti let.

Pokud jsou různé pěstované odrůdy snadno rozeznatelné, není povinnost zavádět plán pro přechod do ekologie, ale podnik musí být rozdělen do jasně a efektivně oddělených produkčních jednotek pro ekologickou, přechodnou a konvenční produkci.

Podmínky souběhu pěstování víceletých plodin:

1. zemědělec oznámí začátek sklizně každého z dotčených produktů příslušné kontrolní organizaci nejméně 48 hodin předem;
2. po skončení sklizně zemědělec informuje příslušnou kontrolní organizaci o přesném množství sklizeném z dotčených jednotek a o opatřeních učiněných k oddělení produktů;
3. kontrolní organizace po zahájení plánu přechodu každoročně potvrzují plán přechodu a opatření k zajištění účinného a jasného oddělení.

PRAVIDLA ŽIVOČIŠNÉ PRODUKCE

Obecné podmínky:

Podnik je rozdělen na jasně a účinně oddělené ekologické produkční jednotky, produkční jednotky v přechodném období a konvenční produkční jednotky, pokud se v případě konvenčních produkčních jednotek:

- u hospodářských zvířat jedná o různé druhy; (Např. nelze chovat na ekologické a zároveň na konvenční jednotce skot, a to ani v případě chovu masného skotu na ekologické a mléčného skotu na konvenční jednotce jedné farmy).
- **Pastva na ekologicky obhospodařované půdě** (příloha II, Část II, bod 1.4.2 nařízení (EU) 2018/848)

Ekologicky chovaná zvířata se pasou na ekologicky obhospodařované půdě. Konvenčně chovaná zvířata nicméně mohou každoročně po omezenou dobu využívat ekologické pastviny za podmínky, že chov těchto zvířat probíhá environmentálně šetrným způsobem na půdě, která je podporována podle článků 23, 25, 28, 30, 31 a 34 nařízení (EU) č. 1305/2013 (o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV)) a že na těchto pastvinách nejsou současně s ekologicky chovanými zvířaty.

Environmentálně šetrným způsobem hospodaření (dle článků 23, 25, 28, 30, 31 a 34 nařízení (EU) č. 1305/2013) se rozumí následující programy:

- Zavádění zemědělsko-lesnických systémů
- Investice ke zvýšení odolnosti a ekologické hodnoty lesních ekosystémů
- Agroenvironmentálně-klimatické opatření
- Platby v rámci sítě Natura 2000 a podle rámcové směrnice o vodě
- Platby pro oblasti s přírodními či jinými zvláštními omezeními
- Lesnicko-environmentální a klimatické služby a ochrana lesů

Vysvětlení: Dle příslušných článků nařízení (EU) č. 1305/2013 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) a zákona o ekologickém zemědělství (§ 14 odst. 1), se mohou konvenční zvířata pást po dobu 90 dnů na ekologických pastvinách pouze za podmínky (a splní-li uvedené podmínky), že farma je zařazena alespoň do jednoho z programů uvedených výše. Počet 90 dnů je určen zákonem č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství.

Pastva na společných pozemcích a sezónní přesun na jiné pastviny (příloha II, Část II, bod 1.4.2.2 nařízení (EU) 2018/848):

Ekologicky chovaná zvířata se mohou pást na společných pozemcích, pokud:

1. společné pozemky nebyly nejméně tři roky ošetřovány produkty či látkami, které nejsou povolené pro použití v ekologické produkci;
2. chov všech konvenčně chovaných zvířat, která se pasou na společných pozemcích, probíhá environmentálně šetrným způsobem na půdě, která je podporována podle článků 23, 25, 28, 30, 31 a 34 nařízení (EU) č. 1305/2013 (programy jsou uvedeny výše);
3. všechny živočišné produkty z ekologicky chovaných zvířat, které byly vyprodukovány v období, během kterého se tato zvířata pásala na společných pozemcích, nejsou považovány za ekologické produkty, pokud nelze doložit náležité oddělení od konvenčně chovaných zvířat.

Vysvětlení: Společné pozemky definovala Evropská komise jako pozemky, které využívá zemědělský podnik, ale podniku nepatří. Společným pozemkem se rozumí užívaná zemědělská plocha ve veřejném vlastnictví (státu, farnosti apod.), na kterém je oprávněna vykonávat společná práva jiná osoba, přičemž tato práva jsou obecně uplatnitelná společně s ostatními.

V období sezónního přesunu se ekologicky chovaná zvířata smějí během přehánění z jedné pastviny na druhou pást na pozemcích, které nejsou obhospodařovány ekologicky. Během tohoto období musí být ekologicky chovaná hospodářská zvířata oddělena (přínejmenším značením pomocí ušních známek) od ostatních zvířat. Příjem jiného než ekologického krmiva v podobě travin a jiné

vegetace, kterou zvířata spásají, je povolen jen za těchto podmínek:

1. po dobu maximálně 35 dní zahrnujících cesty do cílové oblasti i zpět; nebo
2. pro maximálně 10 % z celkové roční krmné dávky vypočítané jako procentní podíl sušiny v krmivu zemědělského původu.

Další pravidla týkající se rostlinné a živočišné produkce

Požadavky týkající se různých druhů a odrůd se neuplatňují v případě výzkumných a vzdělávacích středisek, školek rostlin, množení osiva a šlechtitelských činností.

Pokud nejsou všechny produkční jednotky podniku provozovány podle pravidel ekologické produkce, hospodářské subjekty:

1. uchovávají produkty používané pro ekologické produkční jednotky a pro produkční jednotky v přechodném období **odděleně** od produktů používaných pro konvenční produkční jednotky;
2. uchovávají produkty vyprodukované ekologickými produkčními jednotkami, produkčními jednotkami v přechodném období a konvenčními produkčními jednotkami odděleně;
3. vedou odpovídající záznamy dokládající účinné oddělení produkčních jednotek a produktů

PRAVIDLA PRODUKCE ŘAS A ŽIVOČICHŮ POCHÁZEJÍCÍCH Z AKVAKULTURY

Obecné podmínky:

Podnik je rozdělen na jasně a účinně oddělené ekologické produkční jednotky, produkční jednotky v přechodném období a konvenční produkční jednotky, pokud se v případě konvenčních produkčních jednotek nařízení:

- Pokud jde o řasy a živočichy pocházející z akvakultury, může se jednat o stejné druhy, jsou-li místa nebo produkční jednotky jasným a účinným způsobem odděleny.
- **Oddělení ekologických a konvenčních produkčních jednotek** (Příloha II, Část III, bod 1.2 nařízení (EU) 2018/848):

Ekologické a konvenční produkční jednotky jsou odpovídajícím způsobem odděleny v souladu s minimálními odstupy (tj. *minimální separace ekologické a konvenční jednotky*). Takováto separační opatření jsou založena na přírodních podmínkách, oddělených systémech rozvodu vody a vzdálenostech.

Další informace k souběžům

Zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství (Zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních... (eAGRI))

Nařízení (EU) 2018/848 o ekologické produkci a označování ekologických produktů a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 834/2007 (CL2018R0848CS0020040.0001.3bi_cp 1..1 (europa.eu))

Metodický pokyn č. 4/2021, kterým se upravují pravidla pro souběžnou ekologickou a konvenční produkci (Metodický pokyn vychází z výše uvedeného nařízení (EU) 2018/848) (MP_c._4_2021__Soubeh_ekologicke_a_konvenncni_produkce__text.pdf (mze.cz))

<https://eagri.cz/public/web/mze/zemedelstvi/ekologicke-zemedelstvi/casto-hledate/soubeh-ekologicke-a-konvenncni-produkce/pravidla-soubehu-ekologicke-a-konvenncni.html>